

Prædiken til Anden Juledag

Matt. 10,32-42

Anden tekstrække

Dette hellige evangelium skriver evangelisten Matthæus:

Jesus sagde: »Enhver, som kendes ved mig over for mennesker, vil jeg også kendes ved over for min fader, som er i himlene. Men den, der fornægter mig over for mennesker, vil jeg også fornægte over for min fader, som er i himlene. Tro ikke, at jeg er kommet for at bringe fred på jorden. Jeg er ikke kommet for at bringe fred, men sværd. Jeg er kommet for at sætte splid mellem en mand og hans far, en datter og hendes mor, en svigerdatter og hendes svigermor, og en mand får sine husfolk til fjender. Den, der elsker far eller mor mere end mig, er mig ikke værd, og den, der elsker søn eller datter mere end mig, er mig ikke værd. Og den, der ikke tager sit kors op og følger mig, er mig ikke værd. Den, der har reddet sit liv, skal miste det, og den, der har mistet sit liv på grund af mig, skal redde det. Den, der tager imod jer, tager imod mig, og den, der tager imod mig, tager imod ham, som har udsendt mig. Den, der tager imod en profet, fordi det er en profet, skal få løn som en profet, og den, der tager imod en retfærdig, fordi det er en retfærdig, skal få løn som en retfærdig. Og den, der giver en af disse små blot et bæger koldt vand at drikke, fordi det er en discipel, sandelig siger jeg jer: Han skal ikke gå glip af sin løn.«

Matthæusevangeliet 10,32-42

Glædelig jul!

Der er grund til at ønske hinanden glædelig jul. Der er mening i at fastholde at der findes et uudslukkeligt håb, en kærlighed, så stærk, at døden må tabe og en tro, der kan bære os igennem alt.

Der er altså grund til at glæde sig, selvom teksterne i dag gør alt, hvad de kan, for at få os i alvorssstemning, og rokke ved den nænsomme julefred...

Forfølgelse, mord, afstandtagen, fjendskab, splittede familier, had mellem familiemedlemmer osv.

Dagens farve er rød, men tror man, at det er den hyggelige julefarve, må man tro om igen. Det er blodets farve, offerets blod, der randt fra den stenede Stefanus, som en rasende folkemængde havde myrdet.

Blodets farve, som også er hjertets og kærlighedens farve, men altså handler om en kærlighed, der kan koste dyrt.

Det er ikke omkostningsfrit at elske eller at være et sandhedsvidne.

Stefanus måtte bøde med sit liv, fordi han holdt en brandtale om menneskers ondskab, og deres tendens til at vende sig mod Guds profeter – og i sidste instans mod Guds egen søn.

Denne tale bliver Stefanus død. En ophidset rasende folkemængde, og en kølig, kontrolleret Paulus får Stefanus henrettet. Stefanus er martyr.

Martyr – en skævvredet fejlagtig betydning har sneget sig ind i vores opfattelse af det ord. En martyr er ikke en fanatiker, der ingen midler skyr for at nå sit mål. En martyr er ikke, en der dræber og lemlæster i

Udgivet af

Grundtvigsk Forum
Nr. 864, 127. årgang
Januar 2026
ISSN 0901-2214

den gode sags tjeneste – eller ofre sit liv for at myrde og invalidere så mange som mulige. Man er ikke martyr, når man slår ihjel – heller ikke engang hvis man helt modigt dræbes i krig.

Nej, en martyr betyder et vidne. En, der kendes ved sandheden og holder fast i troen, håbet og kærligheden uanset omkostningerne, også selvom vedkommende så skulle blive dræbt.

Midt i julen skal vi høre denne historie. Den skal minde os om, at julen ikke kan rives ud af en sammenhæng.

Det vidunderlige budskab om, at Gud blev menneske i den lille dreng, kan ikke stå alene, for Jesus blev altså født ind i den virkelige verden. Og han blev den frelser, der skulle blive en glæde for hele folket, men ikke desto mindre blev han dræbt for at vidne om sig selv som Guds søn.

Jesu ord om, at han ikke er kommet for at bringe fred kan virke fuldstændige uforståelige, når vi lige har hørt englene, der julenat sang om fred.

Og når Jesus taler om, at den, der elsker sin far og mor mere end ham ikke er ham værd, så bliver vi skrupforvirret og kan ikke kende Jesus, der mild og blid kalder alle til sig.

Vi skal holde hovedet koldt og hjertet varmt tror jeg. For Jesus kom med fred. Med bud om at elske, med godt nyt til mennesker, at Gud elskede alle og ville være alles far.

Og Jesus ville skabe forsoning, oprejsning og give mennesker mod til at leve.

Hans liv bekræfter dette. Talrige menneskers liv blev forandret ved mødet med ham. Mennesker, der var hinandens dødsfjender, blev i fællesskabet omkring Jesus nære venner. Mennesker indfanget i isolation, afsky fra andre, legemlig eller sjælelig forkøbling blev sat fri, og hvor Jesus kom frem, berettede man om mennesker hvis liv for altid blev forandret.

Men andre ville ikke høre budskabet, ville ikke acceptere afsenderens troværdighed – altså Jesu berettigelse og autoritet.

Hvis manden står og uddeler syndernes forladelse, og bilder folk ind at de kan starte på en frisk, så er det bare svindel, narreværk og blasfemi. Forførelse er farlig, og forførere skal ryddes af vejen.

Sådan blev Jesu virke opfattet i den grad væsensforskelligt.

Der kan i den forstand ikke findes en gylden midelvej eller et fint kompromis.

De, der fulgte Jesus stod i et klart dilemma: Havde de, f.eks. relationer (forældre, brødre, arbejdsgivere, venner, naboer), der afviste Jesus, og så ham som en falskner. Der blev det afgørende, hvad man valgte. For man kan ikke have fællesskab med Jesus, hvis man vælger familien og dens synspunkt.

Hvordan skulle man opnå fred, hvis fred kun opnås gennem at opgive freden, kærligheden, glæden, tilgivelsen, håbet og troen på Jesus?

De første kristne stod lige midt i dette skisma, og den gode Paulus, som førte an i mordet på martyren Stefanus, er i sig selv personificeringen af dette diametralt modsatrettede valg.

For Paulus blev jo selv ramt af Jesu spørgsmål på vejen til Damaskus: Hvorfor forfølger du mig?, og Paulus blev vendt rundt og brugte nu sin iver og energi på at forkynde og vidne om kristendommen, i stedet for at bekæmpe og forfølge den.

Og Paulus blev dødsfjende med sine gamle kompagnoner. Hvordan skulle det kunne undgås?

Paulus var af Jesus forpligtet på at elske sine fjender. Det betød så også, at Paulus ikke kæmpede med vold og magt, men kun med ordets sværd, som man siger, og selv døde han endda som martyr ved sværdet og ligger begravet i Rom.

Vi kan godt ryste dagens tekst af os, og mene at det var så dengang, dengang at alt var sat på spidsen. Meget er så sandelig også forandret, og jeg bliver ikke halshugget eller stenet for at vidne om Jesus.

Men også for mig, og for alle andre gælder det at intet må komme imellem mig og Jesus. Hvis jeg prioriterer troen på ham fra, vælger den besværlige

næstekærlighed fra, pga. mine egne behov, så er jeg på gale veje.

Jeg må og skal forstå at Gud elsker mig og i Jesus har givet mig en adgangsbillet til livet sammen med ham. Der er intet i livet, der er væsentligere end det.

Deraf afhænger min selvforståelse, mit forhold til andre mennesker og mit forhold til Gud.

At ville kendes ved Gud, betyder at se sit liv i afhængighed af ham, i relation til ham og i ansvar overfor ham. Det ændrer mit selvbillede, hvis jeg da tør se mig selv som hans elskede barn. Og det ændrer mit menneskesyn, for da kan jeg se at ham eller hende, der er Guds uvurderlige og elskede barn, og som jeg er forpligtet på.

Der er grund til at ønske hinanden glædelig jul, for Gud kendes ved os, og Gud vil også hjælpe os til at ville kendes ved ham – og dermed ville kendes ved os selv og vores næste.

Glædelig jul!

Jens Carl Moesgård Nielsen, sognepræst i Herning Kirke

Prædiken fra 2023.

Salmevalg fra DDS

125. Mit hjerte altid vanker

434. Ære være Gud i det højeste

122. Den yndigste rose er funden

128. Søde Jesus, jule-fyrste

109. I denne søde juletid

118(a). Julen har englelyd

119(ex-a). Julen har bragt velsignet bud

129. Julebudet til dem, der bygger

Redaktion

Jonas Jochumsen
Herning og Gjellerup Valgmenigheder
Mail: praest@h-g-valgmenighed.dk
Tlf.: 9712 0652

Benedicte Rostgaard Spies
Mail: benedictespies@gmail.com
Tlf.: 6126 1494

Søndagslæsning
Tilstræbes at udkomme hver uge på
www.grundtvigskforum.dk/søndagslæsning
– her kan du også
tilmelde dig det
elektroniske nyhedsbrev
om Søndagslæsning

Grundtvigsk Forum
Vartov — Farvergade 27
1463 København K
hej@grundtvigskforum.dk